

KONVENCIJA DĖL ĮSTATYMŲ KOLIZIJŲ NAUDOJANT ČEKIUS SPRENDIMO*

Pasirašyta 1931 m. kovo 19 d. Ženevoje

Austrijos, Belgijos, Čekoslovakijos, Danijos, Ekvadoro, Ispanijos, Italijos, Japonijos, Jugoslavijos, Lenkijos (Lenkijos ir Laisvojo Dancigo miesto vardu), Liuksemburgo, Meksikos, Monako, Nyderlandų, Norvegijos, Portugalijos, Prancūzijos, Rumunijos, Suomijos, Švedijos, Šveicarijos, Turkijos, Vengrijos ir Vokietijos valstybių vadovai, norėdami išspręsti kolizijas, galinčias kilti naudojant čekius, paskyrė savo įgaliotinius, kurie, pateikus įgaliojimus ir pripažinus juos reikiamos ir tinkamos formos, s u s i t a r ė dėl šių nuostatų:

1 straipsnis

Susitariančiosios Šalys, spręsdamos įstatymų kolizijas, iškilusias naudojant čekius, įsipareigoja viena kitos atžvilgiu taikyti nuostatas, išdėstytas šios Konvencijos straipsniuose.

2 straipsnis

Asmens teisės prisiimti atsakomybę pasirašant čekius nustato Šalių nacionaliniai įstatymai. Jeigu nacionaliniame įstatyme yra nuoroda į kitos Šalies nacionalinį įstatymą, taikomos pastarojo nuostatos.

Jeigu šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodyti įstatymai nepripažįsta asmens teisės pasirašyti čekį, jis vis dėlto yra atsakingas tais atvejais, kai čekį pasirašė tos Šalies teritorijoje, pagal kurios įstatymus tokią teisę turėjo.

Kiekviena Susitariančioji Šalis turi teisę nepripažinti tokio įsipareigojimo pagal čekį, kurį pasirašė bet kuris jos pilietis, jeigu kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje jo atsakomybė būtų pripažinta kitaip, nei taikant šio straipsnio ankstesnės dalies nuostatas.

3 straipsnis

Šalies, kurioje čekis apmokamas, įstatymai nustato asmenis, kuriems gali būti išrašytas čekis.

Jeigu pagal tų įstatymų nuostatas dokumentas asmens, kuriam jis išrašytas, požiūriu nelaikomas čekiu, įsipareigojimai, pasirašyti jame kitos šalies teritorijoje, jeigu jos įstatymuose nėra minėtų nuostatų, laikomi galiojančiais.

4 straipsnis

Įsipareigojimų pagal čekį formą nustato įstatymai tos Šalies, kurios teritorijoje jie buvo pasirašyti. Nepaisant to, pakanka, jeigu laikomasi formų, kurias nustato mokėjimo vietos įstatymai.

Jeigu įsipareigojimai pagal čekį neturi galios atsižvelgiant į šio straipsnio pirmosios dalies nuostatas, bet galioja pagal valstybės, kurioje įsipareigojimai prisiimti, įstatymus, tai aplinkybės, dėl kurių ankstesni įsipareigojimai būtų neteisėti tik formos požiūriu, nepanaikina vėlesnių įsipareigojimų.

Kiekviena Susitariančioji Šalis turi teisę nuspręsti, kad jos piliečio įsipareigojimai, prisiimti pagal čekį užsienyje, galioja kitam jos piliečiui jos teritorijoje, jeigu įsipareigojimai įforminti nacionalinių įstatymų nustatyta forma.

* Autentiškas vertimas (Europos komitetas prie LR Vyriausybės, Vertimo, dokumentacijos ir informacijos centras)

5 straipsnis

Čekį pasirašiusių asmenų įsipareigojimų teisinius padarinius reglamentuoja valstybės, kurios teritorijoje jie buvo įforminti, įstatymai.

6 straipsnis

Ieškinių regreso tvarka dokumentą pasirašiusiems asmenims pateikimo terminus nustato dokumento sudarymo vietos įstatymai.

7 straipsnis

Šalies, kurioje čekis yra apmokamas, įstatymai nustato:

- 1) ar čekis turi būti apmokėtas tuoj pateikus arba gali būti apmokėtas per nustatytą po pateikimo laiką ir kokios pasekmės gali kilti dėl datų pakeitimo;
- 2) pateikimo apmokėti terminus;
- 3) ar galima čekį akceptuoti, paliudyti, patvirtinti arba vizuoti ir kokios yra akceptavimo, paliudijimo, patvirtinimo arba vizavimo pasekmės;
- 4) ar gali turėtojas reikalauti apmokėti čekio sumą dalimis, taip pat ar privalo priimti dalinius čekio mokėjimus;
- 5) ar gali būti čekis pirmojoje pusėje pažymėtas dviem įstrižomis linijomis ir tuo būdu paverstas skiriamuoju čekiu arba pažymėtas žodžiu „Atsiskaitomasis“ arba kitais analogiškos reikšmės žodžiais ir kokią reikšmę turi tokie požymiai;
- 6) ar čekio turėtojas naudojasi specialiomis teisėmis dėl jo apmokėjimo šaltinių ir kaip tai įgyvendinama;
- 7) ar gali čekio davėjas atšaukti jį arba prieštarauti jo apmokėjimui;
- 8) priemonės, kurių reikia imtis, kai čekis prarastas ar pavogtas;
- 9) ar reikalingas čekio protestas ar kuris kitas analogiškos reikšmės veiksmas tam, kad būtų išsaugotos atgręžtinio reikalavimo teisės į indosantus ir kitus atsakingus pagal čekį asmenis.

8 straipsnis

Čekių protesto formą bei terminus, taip pat kitų veiksmų, reikalingų čekių teisėms įgyvendinti ar išsaugoti, formą nustato tos šalies, kurios teritorijoje turi būti įformintas protestas arba atitinkami veiksmai, įstatymai.

9 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Šalis pasilieka teisę netaikyti privatinės tarptautinės teisės principų, išdėstytų šioje Konvencijoje, kai kyla klausimai:

- 1) dėl įsipareigojimų, priimtų ne kurios nors Susitariančiosios Šalies teritorijoje;
- 2) dėl įstatymo, taikytino laikantis šių principų, tačiau nesančio kurios nors Susitariančiosios Šalies įstatymu.

10 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatos netaikomos Susitariančiųjų Šalių teritorijose čekiams, išrašytiems iki šios Konvencijos įsigaliojimo.

11 straipsnis

Šios Konvencijos, kurios tekstai prancūzų ir anglų kalbomis laikomi autentiškais originalais, sudarymo diena yra ši diena.

Iki 1931 m. liepos 15 d. Konvenciją gali pasirašyti bet kuri Tautų Lygos narė ir valstybė ne narė.

12 straipsnis

Ši Konvencija yra ratifikuojama.

Ratifikavimo raštai ne vėliau kaip 1933 m. rugsėjo 1 d. perduodami saugoti Tautų Lygos generaliniam sekretoriui, kuris apie šių raštų gavimą nedelsdamas praneša visoms Tautų Lygos narėms ir valstybėms ne narėms, kurios pasirašė šią Konvenciją ar prisijungė prie jos.

13 straipsnis

Nuo 1931 m. liepos 15 d. kiekviena Tautų Lygos narė ir bet kuri valstybė ne narė gali prisijungti prie šios Konvencijos.

Prisijungimas įforminamas pranešimu Tautų Lygos generaliniam sekretoriui, šis pranešimas saugomas Sekretoriato archyvuose.

Generalinis sekretorius nedelsdamas praneša apie minėtų pranešimų priėmimą visoms Tautų Lygos narėms ir valstybėms ne narėms, pasirašiusioms šią Konvenciją arba prisijungusioms prie jos.

14 straipsnis

Ši Konvencija įsigalioja po to, kai ją ratifikuoja arba prie jos prisijungia septynios Tautų Lygos narės arba valstybės ne narės, tarp kurių turi būti trys Tautų Lygos narės – nuolatinės Tarybos narės.

Konvencijos įsigaliojimo data laikoma devyniasdešimta diena po to, kai Tautų Lygos generalinis sekretorius gauna septintą ratifikavimo arba prisijungimo dokumentą, numatytą šio straipsnio pirmojoje dalyje.

Tautų Lygos generalinis sekretorius, siųsdamas pranešimus, numatytus 12 ir 13 straipsniuose, turi nurodyti, kad ratifikavimo ir prisijungimo dokumentai, išvardyti šio straipsnio pirmojoje dalyje, yra gauti.

15 straipsnis

Kiekvienas ratifikavimas arba prisijungimas, įformintas po to, kai Konvencija įsigaliojo 14 straipsnyje nurodyta tvarka, pradeda galioti devyniasdešimtą dieną po to, kai Tautų Lygos generalinis sekretorius priima atitinkamus dokumentus.

16 straipsnis

Ši Konvencija negali būti denonsuota anksčiau kaip po dvejų metų nuo tos dienos, kai įsigaliojo tos Tautų Lygos narės arba valstybės ne narės Konvencijos ratifikavimas arba prisijungimas. Denonsavimas įsigalioja devyniasdešimtą dieną po to, kai generalinis sekretorius gauna jam adresuotą atitinkamą valstybės pranešimą.

Apie kiekvieną denonsavimą Tautų Lygos generalinis sekretorius nedelsdamas praneša visoms Susitariančiosioms Šalims.

Kiekvienas denonsavimas galioja tik tai Susitariančiajai Šaliai, kuri jį atliko.

17 straipsnis

Kiekviena Tautų Lygos narė ir valstybė ne narė, kurios atžvilgiu ši Konvencija galioja, praėjus ketveriems metams nuo jos įsigaliojimo, gali prašyti Tautų Lygos generalinį sekretorių peržiūrėti kai kurias arba visas Konvencijos nuostatas.

Jeigu supažindinus su tokiu prašymu kitas Tautų Lygos nares ir valstybes ne nares, kurioms Konvencija tebegalioja, vienerių metų laikotarpiu prašymą palaiko ne mažiau kaip šešios iš jų, Tautų Lygos Taryba sprendžia, ar reikia tuo klausimu sušaukti konferenciją.

18 straipsnis

Susitariančiosios Šalys, pasirašydamos, ratifikuodamos Konvenciją arba prisijungdamos prie jos, gali pareikšti, kad neprisiima jokių išipareigojimų priklausančių kolonijų, protektoratų arba siuzereniteto teisėmis globojamų teritorijų atžvilgiu. Tokiais atvejais ši Konvencija pareiškime minimų teritorijų atžvilgiu nebus taikoma.

Susitariančiosios Šalys vėliau bet kuriuo laiku gali pranešti Tautų Lygos generaliniam sekretoriui, kad nori taikyti šią Konvenciją kai kurioms ar visoms teritorijoms, išvardytoms pareiškime, nurodytame šio straipsnio pirmojoje dalyje. Tokiu atveju pareiškime išvardytoms teritorijoms Konvencija įsigalioja po devyniasdešimties dienų nuo to laiko, kai Tautų Lygos generalinis sekretorius priima minėtą pareiškimą.

Susitariančiosios Šalys gali bet kada pareikšti, kad nebenori taikyti šios Konvencijos kai kurioms konkrečioms ar visoms teritorijoms, nurodytoms šio straipsnio pirmojoje dalyje. Tokiu atveju Konvencija nebegalioja teritorijoms, kurios nurodytos minėtame pareiškime, po vienerių metų nuo to laiko, kai jį gauna Tautų Lygos generalinis sekretorius.

19 straipsnis

Šią Konvenciją Tautų Lygos generalinis sekretorius įregistruoja po jos įsigaliojimo.

Patvirtindami tai, kas čia išdėstyta, šią Konvenciją pasirašė anksčiau išvardytų valstybių įgaliotiniai.

PRIIMTA Ženevoje tūkstantis devyni šimtai trisdešimt pirmų metų kovo devynioliktą dieną vienu egzemplioriumi, kuris perduodamas saugoti Tautų Lygos Sekretoriato archyvuose, o patvirtinti jos nuorašai perduodami visoms Tautų Lygos narėms ir valstybėms ne narėms, atstovautoms Konferencijoje.

KONVENCIJOS PROTOKOLAS

Pasirašydami šios dienos Konvenciją dėl įstatymų kolizijų naudojant čekius sprendimo, nustatyta tvarka įgalioti pareigūnai s u s i t a r è dėl šių nuostatų:

A

Tautų Lygos narės ir valstybės ne narės, negalėjusios iki 1933 m. rugsėjo 1 d. perduoti saugoti šios Konvencijos ratifikavimo raštų, įsipareigoja po minėtos datos per penkiolika dienų pranešti Tautų Lygos generaliniam sekretoriui apie ratifikavimo eigą.

B

Jeigu iki 1933 m. lapkričio 1 d. neįvykdytos sąlygos, numatytos Konvencijos 14 straipsnio pirmojoje dalyje, leidžiančios jai įsigalioti, Tautų Lygos generalinis sekretorius sušaukia Tautų Lygos narių ir valstybių ne narių, pasirašiusių Konvenciją arba prisijungusių prie jos, susirinkimą.

Šio susirinkimo tikslas – apsvarstyti susidariusią padėtį ir priemones, kurios prireikus turėtų būti įgyvendintos.

C

Susitariančiosios Šalys nedelsdamos praneša viena kitai apie įsigaliojusias įstatymų nuostatas, kurias jos, įgyvendindamos Konvenciją, taikys savo teritorijose.

Tai patvirtindami įgalioti pareigūnai pasirašė šį Protokolą.

PRIIMTAS Ženevoje tūkstantis devyni šimtai trisdešimt pirmų metų kovo devynioliktą dieną vienu egzemplioriumi, kuris perduodamas saugoti Tautų Lygos Sekretoriato archyvuose, o jo patvirtinti nuorašai perduodami visoms Tautų Lygos narėms ir valstybėms ne narėms, atstovautoms Konferencijoje.
